

cu Sașii, iar partidele din opoziție urmăresc realizarea unui puternic front electoral de luptă, pentru înfrângerea guvernului în alegeri. În acest front însă nu va intra partidul național-creștin. Tratatивele se duc numai între averecani, georgiștii și argentinianșii.

Partidul național-țărănist este în pragul unor mari frământări. Se vorbește tot mai mult de o revenire a dlui Iuliu Maniu la cârma partidului și de o demisie a dlui Mihalache. Dl Iuliu Maniu a plecat la București unde i-s-a făcut o primire călduroasă de către fruntașii partidului. Aci dea a avut importante consfătuiri și întrevederi.

Ce se mai petrece în Spania

După biruința câștigată de naționaliști pe frontul de Nord, în Spania pe celelalte fronturi a urmat o ușoară liniște, afară de frontul Madridului unde tot timpul au avut loc mari lupte. Intreg cartierul universitar din Madrid a fost în flăcări și luptele au continuat cu furie pe străzile orașului. Totuși în cele din urmă bolșevicii au fost siliți să se retragă.

La naționaliști nădejdiile de învingere sunt mari și generalul Franco este hotărât să ducă lupta până în capăt, și să dea bolșevismului din Spania lovitură de moarte. Apoi va restaura din nou biserică din Spania, îl va da averile răpite și va lucra pentru întărirea catolicismului și pentru ridicarea și înălțarea unei Spanii creștine.

Deși pe celelalte fronturi s'a anunțat liniște, totuși pretutindenea stăpânește o încordare generală și se fac mari pregătiri.

Comandanții trupelor bolșevice sunt într-o continuă grijă și caută prin orice mijloc să încurajeze pe soldați, cari nu mai cred în izbândă. Se spune că Negrin, șeful guvernului bolșevic din Valencia, ar fi făcut intervenții prin Franța și Anglia pentru a primi adăpost acolo, el și tovarășii săi, în caz de înfrângere.

Lupta hotărâtoare se va da în curând. După unele știri suntem în ajunul unei mari ofensive naționaliste care se pregătește acum. Va fi cea mai mare bătălie din războiul Spaniei. Generalul Franco va arunca în foc 700 mil de luptători de toate armele.

Luptele din China

Situația războiului din China este aproape aceeași. Zilnic au loc lupte mari cu pierderi însemnate de amândouă părțile, dar mai ales la Chinezii. S'ar incurca însă și mai rău lucrurile atunci când vro altă țară ar încerca să dea ajutor Chinei.

Până acum cei mai tari sunt Japonezii. Ei continuă înaintarea spre Nanking și nu se vor opri, până nu vor ocupa acest oraș, dacă China nu va îndeplini condițiile de pace pe cari ei le pun.

În fața pericolului japonez, Banca Chinei din Nanking a început să transporte tot aurul și argintul pe care-l are, în Anglia. Orașul a fost evacuat și se spune că și autoritățile vor să plece.

Întreaga regiune dintre Shanghai și Nanking a fost bombardată de aviația japoneză. Infanteria japoneză înaintază pe toate liniile. Pierderile Chinei au fost mari. Până acum a pierdut, dela începutul războiului, 800 mil de soldați.

De-a-lungul Fluviului Galben înaintarea trupelor japoneze se face cu mare repeziciune. Mai multe localități au fost ocupate. Peste 70 de vapoare de război au fost aduse în luptă. Cea mai întărită linie chineză, linia „Hendenburg“, ultimul front de rezistență al Chinezilor, a fost frântă după grele lupte și Japonezii înaintază victorioși spre Nanking. Mil de locuitori părăsesc orașul plecând spre o țintă necunoscută.

Chinezii sunt hotărâți să reziste însă până la urmă.

Sângeroase ciocniri în Palestina.

Turburările din Palestina continuă și dau mult de lucru trupelor engleze. În cursul săptămânii au avut loc dese ciocniri între arabi și soldații englezi. De mai multe zile se urmărește o încercuire a bandelor arabe cari se află în pădurile dela Lafed. Mai mulți bandiți au și fost omorâți în cursul luptelor.

E mare primejdia izbucnirii unui „război sfânt“, Șefii religioși din Arabia saudită (o

parte a Arabiei) au hotărât să adreseze o chemare către tot poporul, anunțând „războiul sfânt“ în cazul când Anglia va continua să sprijine pe evrei în Palestina în paguba Arabilor. Și regele Ibu Seud a și cerut guvernului englez să-l facă cunoscut, cari sunt planurile Angliei în chestiunea Palestinei și cum va lucra în viitor față de poporul arab din Palestina.

Englezii sunt însă tot mai hotărâți să o afărșească odată cu aceste turburări și au luat aspre măsuri.

Bande de din Nord au fost înfrânte și puse pe fugă. Pe cei cari adăposteau pe rebeli i-au pedepsit aspru așa că mulți s'au refugiat în țările vecine.

Politica-i pârdașnică

În vremea dia urmă, partidele politice s'au lămurit grozav de mult, ea ciuperele după plozie. Asum în fața alegerilor s'au gândit și sectanții (poșaiții) din Ardeal, că n'ar fi rău dacă și ar înființa și ei un partid politic, care să fie numai alilor, căci și așa sunt destul de mulți și într'un partid mai ușor vor putea să lupte pentru câștigarea drepturilor lor.

În acest scop între șefii sectelor din județ, Mareș a și avut loc o importantă consfătuire. După grele frământări și certuri, milenisti, martorii lui Iehova, adventiștii, mesajii Sionului și pentecostaliștii au și ajuns la o înțelegere și au fixat locul și ziua de întâlnire când să se constituie și să-și aleagă un șef.

În noaptea de 15 Noemvrie, pe vârful muntelui Sierad-Făget (Cluj), într'o casă, de turiști s'a și deschis ședința.

Toate au fost bune până aici, dar când au fost să-și aleagă șef, atunci s'ariu gazetetele, s'au iacuroat rău limbile. Fiecare voia să fie mare și misiunul mic. S'au luat la bătaie și toată ședința de unire și înfrățire s'a încheiat cu o pârdașnică strășnică. N'ar strica să se mai țină poate încă numai v'o câteva ședințe politice și s'ar desființa ei singuri.

Foița „UNIRII POPORULUI“

Cântec de jale

— din Dumitra —

*Murâș, apă mergătoare,
Face-te-ai vorovitoare,
Să vorbesc Murâș cu tine,
Să vedem mai am or'un bine...
De-oi avea, Murâș, tot rău,
Să m'arunc în fundul tău,
De rugină pietrilor,
De mâncare peștilor.*

*Fă-mă, Doamne, ce mi-i face,
Fă mă roata stelelor:
Calea Dumitrenilor...
Că și badea-i dumitrean
Cu peană de măghiran.
Peana vântu' i-o bătea...
Eu mă dau să i-o ridic
Mi-e rușine că-i volnic!*

Doctorul Amfiochie Mintemultă

A terminat studiile cu cel mai strălucit succes la facultățile de medicină din Paris, Berlin, Viena, București, Cluj, Iași și Cernăuți, și este cel mai „modern“ dintre toți doctorii. Nu citește nici o revistă de specialitate, și

nici nu-i trebuie să citească, căci precum zice lasuși — să nu-i trebuie să învețe dela altul mai tânăr și mai puțin umblat, și că lasuși este o revistă de specialitate.

Nu face parte din nici o societate a doctorilor, căci — zice el —, doctorii de azi mai de grabă s'ar putea numi ucenici de măcelărie, că nu știu numai să taie și să baleză pentru toată nimica. A înghițit cineva un simbur de sireză, hai cu briceagul la el ca să-l scoți. S'a ciumurit cineva de carne grasă, hai scoate-i „mațul cel orb sau apendicele“ cum se zice mai nou. Cineva e prea sătul, are „tenziune arterială“. E prea flămând, are „boala de zehir sau diabet“. Apoi se tot uită cu oglinda în oameni și tot nu știu ce boală are. Știu numai „la sezonul de fișerit“, și apoi adeseori auzi că „operația e reușită, dar bolnavul a murit“, nu însă pentru că leacurile ar fi fost reie, dar pentru că trupul bolnavului a fost prea nevoiaș de nu le-a putut purta, sau pentru că suflului i-s'a urât să mai stea într'un trup atât de nepușinos.

În ce privește vizitarea bolnavilor, doctorul Amfiochie Mintemultă era tare cătrănit de felul cum se face din partea doctorilor mai tineri, și mai eu seamă că leau și plată dela bolnav pentru știința lor. Și ce mai știiașă, Doamne draguțule! — Ssoate limba. Hai Ferbințeală, că limba e roșie. Iachide gura, și dă suta de lei; sau: — Sufia tare. Sufia înset. Tușește. Nu tuși. Dă două sute.

Dănsul după multă gândire și dia praxă cea multă a ajuns să cunoască toate boalele precum și leacul lor, foarte ușor de aflat, nu numai prin farmacii, ci în orice sat, garantând desăvârșită vindecare. Casuri prescrise pentru „consultății nu are, ci pe el îl găsești totdeauna ori în casă, ori în grădina făcând figuri de hârtie sau silindu-se să facă un creon să stea în cap. Și stă creonul și drept, și strâmb sau aplecat într'o parte, cum vrea el, mai cu seamă dacă îl implântă într'o parte briceagul cu care își curăță unghile.

Sfaturi dă fără plată și ori unde întâlnește pe bolnav; pe stradă, pe câmp, la plimbare, și oriunde se nimarește. Nu le publică în nicio revistă sau baletin, căci zice dănsul — aștea le citesc tot numai doctorii, iar mulțimea cea fără carte nu poate ajunge să le cunoască. Apoi doctorii nu dela doctori trăiesc, ci dela mulțimea fără carte.

Iată 12 din înțeleptele sfaturi ai doctorului Amfiochie:

1. Dacă ai ferbințeală, să-ți pui o cârpă cu apă rece pe piept și pe burtă.
2. Dacă ai friguri să-ți pui cârpă cu apă caldă.
3. Dacă ești prea gras, mănâncă carne de bou slab, sau nu mănâncă nimic până când slăbești.
4. Dacă ești prea slab, mănâncă carne de porc gras și bea vin.
5. Dacă te doare capul, fă-ți ghețe mici

Nădejdea

Bătrânului Simeon i-a făgăduit Domnul că nu va muri, până nu va vedea pe Mesia. Cât de mult s'a dorit el după Mesia! Toate gândurile lui numai într'acolo se întâlneau, ca să-l vadă pe mult făgăduitul Mesia. Iară când l-a văzut, copilăș mic cum era încă Mântuitorul, a spus: »Acum slobozești pe robul tău, Stăpâne, după cuvântul tău cu pace, căci văzură ochii mei mântuirea ta, care ai gătit înaintea feței tuturor popoarelor, lumină întru luminarea neamului și mărire poporului tău Izrail« (Luca 2, 29—32). Simeon bătrânul a avut deci nădejde, nădejde tare și sigură. Astfel de nădejde a avut și psalmistul David care zice, la psalm 55: »Intru Dumnezeu am nădăjduit, nu mă voiu teme; ce-mi va face mie trupul?»

O astfel de nădejde trebuie să avem și noi. Numai în Dumnezeu trebuie adevărat să nădăjduim și nici când să nu ne punem nădejdea în bani și alte bunuri pământești, în oameni, în puternicii pământului, în prieteni și neamuri.

Ascultați ce frumos vorbește sf. Bernard în privința aceasta, ce rugăciune minunată și-a făcut el:

»Tu, Doamne, și numai tu singur ești nădejdea mea. Orice fac, orice gândesc, orice sufer și doresc, tu, Doamne, ești nădejdea mea. Tu ești singurul obiect al tuturor făgăduințelor mele, tu singura cauză a tuturor așteptărilor mele, tu singurul obiect al tuturor făgăduințelor mele, tu singura cauză a tuturor așteptărilor mele. Fie alții mândri pe vredniciile lor, aude-se cu aceea că ei suportă povara și fierbințeala zilei, că postesc sâmbăta de două ori, și că nu sunt ca alți oameni:

- și strămate, și în curând te vor dura picioarele așa încât vei uita de esp.
  - 6. Dacă te dor picioarele, bagă-le în apă rece. Iar dacă n'ai vreme să stai tot cu picioarele în apă, toarsă apă în cisme sau în ghete, și așa vei avea picioarele tot în apă rece.
  - 7. Dacă îți miroasă gura, bea apă de Colonia sau alt parfum tare, și îți va miroși limba.
  - 8. Dacă ești deschișat la stomac, bea gumă arabică sau oleiu și te vei încheia.
  - 9. Dacă ești înșușit, înghite o chele sau un sfredel.
  - 10. Dacă ai limbrici, mănâncă un cecos-tărc.
  - 11. Dacă ai boală de zăhăr, bea spirit de oțet.
  - 12. Dacă noaptea te măcășă surzii, înaintea de culcare bea ua deși de Flytox, și cere cum va mușca din tine va muri imediat.
- Cam astfel erau sfaturile doctorului Amilohie Mintemult.
- Cine vrea să-l urmeze, facerco, numai să nu pună cumva viaa pe noi, că i-am fi dat îndemnuri proaste.

N. Lupu

Mie nu-mi trebuie nimic din toate acestea. Eu numai de Dumnezeu doresc să mă alipesc, și numai în el să-mi pun nădejdea.

Sfânta Tereza spunea: »Recunosc mai bine decât oricând, că omul nu se poate încrede în făgăduințele oamenilor. Singurul prieten, pe care pot zidi, este Dumnezeu din ceriuri. Când mă încred în el, mă simțesc atât de tare, încât îmi face impresia că mă pot pune împotriva lumii întregi, chiar și dacă m'ar ataca deodată«.

Venceslav, regele Boemilor, a plecat în războiu. N'a avut însă noroc, pentru că a fost prins cu întreaga oastea sa, bătută și împrăștiată. În prinoare a fost apoi întrebat, cum i-se pare și cum se simte. »Nici când nu mi-a mers mai bine decât acuma și aicia«, răspuse el. »Pentru că, până eram înconjurat de toată puterea mea armată, n'aveam vreme să mă gândesc la Dumnezeu. Acuma însă, lipsit de orice putere, mă gândesc numai la Dumnezeu și'n el îmi pun toată nădejdea; pentru că el — și de asta sunt sigur — nu mă va lăsa, ci mă va asculta, când mă rog către dânsul«.

Trebuie să nădăjduim cu încredere tare și sigură, pentru că Dumnezeu este veșnicul și neschimbatul, pe care se întemeiază nădejdea noastră.

De aceea zice sf. apostol Pavel în epistola sa către Evrei: »să ținem mărturisirea nădejzii neclintită, căci credincios este celce a făgăduit« (10, 23).

Dreptul lov a fost pedepsit de Dumnezeu cu o boală grea și urtă, cu lepră. Și-a mai pierdut și averea. Toate acestea însă nu l-au putut despărți de Dumnezeu. Când soția lui l-a îndemnat să se deslipească de Dumnezeu, care l-a părăsit cu desăvârșire, și să moară mai bine decât să mai suferă atâta, el i-a răspuns: »vorbești ca o nebulă«. Iară când prietenii lui l-au batjocorit, că încă tot mai ține la Domnul, le-a răspuns: »Chiar și dacă m'ar ucide Domnul, tot așa nădăjdui întru dânsul«.

Tobie cel bătrân a orbit și și-a pierdut și averea. Cu toate acestea n'a încetat s-i servi Domnului său. Prietenii și rudeniile începură atunci să-l batjocorească zicându-i: »Iată cum te-a răsplătit Dumnezeu, pentru că ai miluit săracii și ai îngropat morții altora«. Tobie însă le răspunde: »Nu vorbiți astfel. Că noi suntem copiii sfinților patriarhi și așteptăm viața pe care va da-o Dumnezeu acelor, cari nu și-au întors credința dela dânsul«.

Sf. Ambrosiu ne îndeamnă să nădăjduim într'una, pentru că unde este primăjdia mai mare, acolo este ajutorul lui Dumnezeu mai aproape.

Sf. Francisc de Sales avea atâta încredere în Dumnezeu, încât cunoscuții și prietenii lui îl asemănau cu un zid de apărare, pe care nici cele mai puternice tunuri nu sunt în stare să-l dărâme. »Nu-mi pot închipui — spunea el — ca celce crede în pronia cerească, care poartă de grijă și celui mai neînsemnat vierme al pământului, să nu aștepte bine dela tot ce trimite Dumnezeu asupra lui«.

Sf. Clemente Hofbauer, apostolul Vienei, s'a rugat mai multă vreme să-i îplinească Dumnezeu o cerere. Dar cererea nu i-a fost împlinită. El însă n'a desnădăjduit, ci astfel s'a rugat către Isus: »Doamne, Isuse Hristoase, vom vedea, care dintre noi doi va ceda mai iute, eu

ori tu. Că eu nu cedez, adevărat nu desnădăjduiesc, ci mă rog într'una, iar pe urmă totuși tu vei ceda și-mi vei împlini cererea«. Și l-a câștigat pe Isus, care — tocmai fiind bun, milostiv și iubitor de oameni și mai ținându-se și de făgăduința: bateți și vi-se va deschide, cereți și vi-se va da« — a trebuit să cedeze și să-i îplinească cererea. Iată deci, câtă nădejde a avut sf. Clémente Hofbauer.

Toți cei slabi în virtutea nădejzii, citiți cu drag pildele acestea și veți începe și voi a vă întări în nădejde.

Părintele Iuliu

Știri bisericești

Bucurii sufletesti în eparhia Orăzii. În ziua de 11 Septembrie I. P. S. Sa Valeriu Traian Frențu episcopul Orăzii, a sfințit biserica din Amaș, iar în duminica întâia după înălțarea sfintei cruci a fost la Păulești tot pentru sfințire de biserică. În cursul lunii Octombrie au fost sfințite, tot de către I. P. S., bisericile din Macenșu și Racova, iar pînă canonic Buteanu a binecuvântat biserica din Tatra. Pretutindenea neobositul arhieru a fost primit cu multă însuflețire și bucurie de credincioșii săi, cari l-au făcut primiri triumfale în tot cursul drumurilor sale de apostole.

Sfințiri de biserici. În 7 Noembrie P. S. Valeriu Traian al Orăzii a consacrat biserica din Belting, parohie înființată numai în 1924. Deși săraci, locuitorii acelei tinere parohii totuși, prin mari jerte și străduințe, la îndemnul harnicului lor preot, au colectat bani și după 9 ani au isbutit să-și ridice o frumoasă biserică și casă parohială. În 14 Noembrie P. S. Iuliu Hossu episcopul Cluj-Gherlei a sfințit biserica din Rebra ridicată prin străduință și harnicia preotului și a credincioșilor.

Sărbătorirea de 20 de ani de pastorie a P. S. S. episcopului dr. Iuliu Hossu al Clujului, a avut loc duminică în 21 Noembrie la Cluj în sala festivă a Academiei teologice. La Cluj în această zi a fost mare sărbătoare pentru românii uniți. Clerul și toate organizațiile române-unite din eparhia Clujului au ținut să sărbătorească pe păstorul lor în mod deosebit. Întru mulți ani Stăpânel

Nouii cardinali. Cel mai înalți demnitari în biserică, după Papa, sunt cardinalii. Ei sunt sfetnicii Papii, în număr de 70 și sunt numiți de către acesta. În anul acesta în 13 Decembrie vor fi numiți cardinali următorii înalți prelați: monseniorul (numire dată episcopilor în biserică arhierescă) Piazza, patriarhul Veneției, monz. Pellegrineschi, nunțul papal din Belgrad, monseniorul Hlasley, arhiepiscop de Westminster, monseniorul Pizzondo, secretarul de stat al chestiunilor eclesiastice extraordinare și monseniorul Gerlier, arhiepiscop de Lyon.

Cum îi ajută pe preoți Francezii. În dieceza Cambrai din Franța preoții sunt foarte puțini. 10—15 parohii au câte un singur preot, nu ca la noi, unde tot cam 500 scilicet au un preot. Ca creștinii să nu rămână duminică și în sărbători fără de sf. liturghie 200 de proprietari de automobile s'au hotărât că vor duce în cinste pe oameni la biserică, și încă în două rate, pe unii la liturghia de 8, iar pe alții la cea de 10. În forma aceasta catolicii din jurul orașului Lille nu rămân fără liturghie.

DE PRIN SATE

Praznic bisericesc pe Valea Nirajului

Duminică, la 14 Noemvrie c. parohia Laurenii, de pe valea Nirajului (Săcuime), a avut un mare praznic bisericesc-național: Sfințirea Bisericii noi, prin Reverendisimul Victor Pop, canonic mitropolitan din Blaj, ea delegat al Excelenței Sale Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Dr. Alex. Nicolescu, asistat de un sobor de preoți, în prezența autorităților civile, a credincioșilor din Laurenii și a numeros popor din comunele din jur.

Pierduți în mijlocul ungarilor, după ani de sărăcie și necurmată muncă, având și ajutorul binevoitor al autorităților, puținii credincioși ai acestei parohii, conduși de inimosul preot Ioan Oltean din Mercurea-Niraj, au izbutit să-și ridice, drept în mijlocul satului, o biserică falnică de piatră ca un semn al desrobirii și descătușării lor ca Români.

În ziua de 15 Noemvrie, la orele 9, sosește la Laurenii Reverendisimul Victor Pop, canonic mitropolitan, însoțit de dl. Dr. Ioan Bozdos, profesor în Târgu-Mureș și president al despărțământului Astrei și de delegatul protopopesc Ioan Roman din Sânt-Ana. Un banner de călăreți îi întâmpină și le face o primire triumfală în hotarul comunei. În comună pe Reverendisimul canonic îi binevestește în numele administrației comunale dl. Bărsan, notar al circumscripției, iar la ușa bisericii noi, Oa. Ioan Oltean cu credincioșii și copiii de școală. Rev. canonic răspunde emoționat, laudând zelul și spiritul de jertfă al p. Ioan Oltean și al credincioșilor bravi din această parohie, dovedit prin ridicarea acestui lăcaș sfânt, merit să înfăptuiască redeșteptarea sufletească și națională a bunilor credincioși.

În fața poporului numeros, venit de departe, s'a făcut apoi sfințirea noului lăcaș de nechinare și s'a slujit sf. liturghie de către p. canonic Victor Pop, însoțit de un sobor de preoți. Predica solemnă a fost rostită de Rev. canonic despre biserică (Casa Domnului) și somorile neprețuite, ce ni-le îmbie și împarte D. Isus în și primă biserică, arătând la sfârșit cu laudă contribuția de 57.404 lei din partea județului Mureș, ea ajutor la zidirea bisericii din Laurenii și contribuția de material lemnos a Astrei în valoare de 60.000 lei, pe lângă ajutorul de lei 45.000 dela Ordinariatul Arhiepiscopesc.

După sf. liturgie a avut loc sfințirea monumentului eroilor din comuna Laurenii, săzuți pentru patrie, pe câmpul de luptă. După terminarea sfintei slujbe s'a dat un banchet, la care au luat parte cu toții, în frunte cu p. Victor Pop, și dl. prefect al județului Mureș, Fr. Porubski. Aici a luat cuvântul p. canonic Victor Pop, în numele Mitropolitului, rostind cuvinte frumoase la adresa Papei și Regelui. Dl. prefect Porubski, în numele județului, arată rolul bisericilor în trecutul neamului și aduce laude p. canonic pentru osteneala pe care și-a luat-o, de-a alerga cu atâtă dragoste la sfințirea mai multor biserici din jurul orașului T.-Mureș. Au mai luat cuvântul și alții mulți din cei de față, cari toți au vorbit pentru o unire a românilor, pentru o muncă în comun fără deosebire de religie și partid, în aceste ținuturi atât de greu încer-

cate și iestrăinate. Tuturor le răspunde p. Ioan Olteanu, parohul local, care mulțumește în numele parohienilor săi și promite și pentru viitor același devotament și aceeași muncă neprecupețită în ogorul, pământului iestrăinat din Secuime. Serbarea a decurs în tonul unei înfrățiri generale cu juruina comunei, de-a continua cu toții: biserici românești, administrație, școala, intelectuali și instituții, lupta pentru desrobirea și reînălțarea românească, sufletească și culturală și reînălțarea elementului român iestrăinat din aceste părți.

Des Dumnezeu multe praznice de acestea în toate părțile — ținuturilor sevizate.

Correspondent

O cruce găsită în inima unui fag

În comuna Bartreville din Franța s'a întâmplat un lucru, care a pus în uimire întreaga regiune.

Într-o noapte bătută de furtuni, vântul a doborât un copac vechi de sute de ani. În căderea lui acesta a rețezat un fag de alături. Vind părăsindu-l să taie fagul, scurea lui când a fost repezită și-a schimbat drumul, despiciând lemnul în două și lăsând să se vadă o cruce frumoasă ce părea a fi trasă cu ferul roșu. Crucea are o lungime de 12 cm. și este largă de 6 cm. În mijlocul ei se vede limpede inima Mântuitorului.

Știrea a făcut o mare impresie în întreaga regiune. La locul minunatei întâmplări alegă sute de pelerini pentru a vedea crucea.

Învățații cantă să lămurască acest lucru. Cum s'a putut face o cruce atât de desăvârșită în inima unui copac? Pentru ce seurea părăsindu-l și-a schimbat drumul când a fost repezită în copac? Sunt taine pe cari învățații și oamenii de știință caută să le pătrundă.

Găsită după 20 de ani

În anul 1917, copila Maria Bentoi din Caracal, în vârstă de 5 ani, a fost răpită dela mama ei de o nemțoaică vagabondă. Cercetările mamei îndurerate au fost zadarnice, căci nu și-a mai putut afla copilă.

Dusă la București ea a fost ținută ascunsă câțiva timp. Într-o zi, însă nemțoaica a fost arestată pentru un alt furt de copii și mica Maria a ajuns într'un azil, de unde a fost luată și crescută de o familie fără copii.

La vârsta de 18 ani a intrat într-o trupă de dansatori și cu aceștia a colindat mai multe țări și orașe.

După 20 ani trupa s'a oprit și la Caracal, orașul copilăriei Marii Bentoi. Numele ei a atras atenția locuitorilor din acest oraș, unde erau multe familii cu acest nume.

Întrebată de acestea, ea și-a povestit întreaga ei viață, de când a fost răpită și biata mamă spre bucuria ei s'a convins că această fată îi fiica ei pierdută de atâta vreme.

Telegrame

M. Sale Reginei Maria

București, Palatul Cotroceni

„Unleca Mariană a Femellor Române Unite din România”, întrunită în Congres la Satu-Mare, își îndreaptă gândul de omagiu spre Augusta binefăcătoare a Femellor române, promițând că va milita, pentru motivele carității creștine, spre binele bisericii și a neamului.

Prezidenta: Prof. Emilia Hopârteanu

Prezidentei EMILIA HOPARTEANU

Blaj

Palatul Cotroceni

M. S. Regina mulțumește călduros „Unleii Mariane” pentru gândurile bune.

Elena Mavrod

O datorie care nu trebuie uitată

Suntem în pragul iernii. Peste noi a mai trecut o toamnă cu frunze îngălbenite de codru și picuri de ploaie reci. Muncile la câmp s'au sfârșit și roada unui an este pusă la adăpost. Acum e vremea socotelilor și a datoriilor de îndeplinit. Și nu trebuie uitate aceste îndatoriri. Mai ales nu trebuie uitată îndatorirea de a ne trimite copil la școală și dămneca la biserică. Statul ne obligă la aceasta dar ne obligă și legea morală și biserica. Măcar acum, după ce vara și o toamnă întreagă au fost ținși în câmp la vite, să nu-l lipsim de acest mare bun care este școala și biserica.

Ele sunt ținșile în jurul cărora se desfășoară viața sufletească a unui neam și fără de ele un neam nu poate trăi. Școala pregătește pe copil atât trupestă cât și sufletește ca mai târziu să poată răzbi în viață. Pe zi ce merge viața este tot mai grea și lupta pentru trai între oameni fără și neamuri este tot mai mare. Așa că azi ca să răzbași în viață trebuie să fii bine pregătit și această pregătire în școală se face. În școală se învață cunoștințele de cari are lipsă un om ca să fie oțel în lupta vieții. Și mai ales azi sunt multe lucrurile pe cari trebuie să le știe cineva și mai multe acelea de cari trebuie să se păzească pentru ca să nu fie înfrânt în viață. Școala și știința de carte i le arată toate acestea. Aici învață omul să fie cu frica lui Dumnezeu căci școala sădește în sufletele tinere învățăturile creștine iar la acelea pe care le învață omul de copil, ținșe cu toată tăria sufletului său. Învățătura de carte îl ascute și luminează mintea ca astfel mai târziu să-și poată câștiga cunoștințele de lipsă potrivite cu starea lui și să-și ușureze traiul.

Știind scrie și celi va putea folosi cărți cari îl vor învăța cum să-și îngrijească sănătatea și să-și îmbunătățească starea materială. Acela care nu știe scrie și celi este orb sufletește, în lupta pentru trai va fi mai slab decât ceilalți și întotdeauna va fi supus și singă altora. Prin știința de carte omul ajunge mai stăpân pe sine, știe să se conducă mai bine căci cartea mereu îl arată alte drumuri și alte mijloace pentru trai.

Știința de carte este o zestre sufletească și nu este bine să lipsim pe copii de ea.

Dacă părinții nu le poate lăsa avere să-l lase cel puțin să învețe să scrie și să citească, căci astfel mai ușor își vor putea croi un drum în viață și azi pentru ori ce se cere știința de carte. S'au trecut vremurile de demult când primarul dintr'un sat putea folosi răbojul pentru a încresta socotelile, azi se cere știința de carte și servitorului dela primărie.

Părinții sunt datori pentru binele copiilor lor, și ori ce părinte-și lubește copiii și le vrea binele, să-l lase regulat la școală, asigurându-le astfel reușita în viață, căci cartea este un bun ce nu-l poate răpi nimenea.

Tristul sfârșit al unei familii. În zilele acestea, la Ostende în Belgia, s'a întâmplat o mare nenorocire, în care și-a aflat sfârșitul familia ducelui de Hessa. Întreaga familie se afla în drum spre Londra, unde volau cu toții să ia parte la cununia fratelui ducelui cu fata unui mare bogătaș englez. Din cauza celei avionului s'a ciocnit de coșul unei fabrici, sfărâmându-se complet. Numărul morților se ridică la 11. Din familia ducelui n'a mai scăpat nimenea. Printre sfărâmurile avionului s'a aflat și corpul neînsuflețit al unui copil născut de curând. Vestea acestei morți înfloritoare, a produs o vie impresie în toate țările, căci familia de Hessa era foarte cunoscută.

Iubite Fiule Alexandre!

În 4 Iulie a. c. la două scrisori ale mele, trimise la Blaj, Al. Lupeanu-Melin îmi adresează următoarea scrisoare:

„Dragă Tată Deac! Mi-ai scris la Blaj două scrisori și nu m'au găsit acolo, căci dela 15 Iulie eu sunt la Cluj, iarăși pe patul durerilor. Nu am fost nici eu la Blaj în ziua serbării centenarului, ci am plâns lacrimi amare în clinica medicală a profesorului Hațiegan. Iți poți închipui cum m'am simțit atunci...!

Aici la clinică stau sub tratament de ficat și cura merge foarte încet. Medicii toți îmi arată foarte multă dragoste și bunăvoință și se silesc din răspateri să-mi ajute. Toată nădejdea e la Dumnezeu și la el...! Nu uita, dragă Tată Deac, în rugăciunile pe care le faci, să amintești și pre nevrednicul rob a lui Dumnezeu Alexandru Cu vechea dragoste flească A. Lupeanu.—“

După moartea fiului Horațiu, conșcolar și bunul tău prieten, te-am primit pre tine, Alexandre, de fiu, și tu pe mine de Tată! Și mai vărtos din momentul când te-am rugat ca să revezi și să aranjezi materialul scris, în bubulitului tunului și ropotul puștilor, de Horațiu și rămas de el, — îndemnat, ca să-l dau publicității la tipar, de marele vlădică Vasile Hossu, care ca manuscris l-a cetit — tu deasuna te-ai angajat, făcând corectura și aranjând materialul și picturile în „Ziarul unui erou“, încât rămân de mare valoare că bătrânul academician repausat I. Bănu, actualul metropolit Ex. Sa Dr. A. Niculescu, canonic Brânzeu, prof. Nicoară etc. etc. au făcut elogii răposatului și cărții „Ziarul unui erou“!

Dragă Alexandre! Elogiile făcute în prefața cărții „Ziarul unui erou“ prietenului tău Horațiu, și le-ai scris și, „moartea ta a îndoliat o mulțime de prieteni și cunoștii. A îndoliat pe toți cei ce te-au cunoscut, căci ai fost un dascăl de model, blând, modest, jertelnic față de cei lipsiți... iar eu zic că ai fost cel mai mare scriitor pentru popor în zilele noastre — Cine-ți va cuprinde locul și când?! Un luminător al celor mulți, „o cărmidă în biserică învățătoare română“. Te-a dus la locașul fericii veșnice, deși într-o scrisoare a mea și-am promis „că, dacă ași putea, și-aș da restul vieții mele, ca mai curând să mă întâlnesc cu Horațiu“. Te-ai dus ca să dai întâlnire cu marii bărbați ai Blajului, marii luptători și luminători ai neamului românesc. Zăpăcit — neamul românesc — în întunecarea d: dușmanii seculari ai lui. Te-ai dus să dai întâlnire și cu prietenul tău Horațiu! Spune-i că, precum pentru „el“ fac rugăciuni zilnice, până ce voi putea, așa în jertfa zilnică ce o aduc la capela Școlii Normale de fete, mă voi ruga ca sufletele voastre bunului Dumnezeu să le așeze „în loc luminos, în loc de verdeață, în loc de repaus, de unde a fugit toată durerea, înfrustrarea și suspinarea, și tot păcatul ce ați făcut, Dumnezeu să vi-l ierte, ca un bun și iubitor de oameni iar voi, și eu toată ceata creștinească, vă rugăm pentru voi, și mai vărtos vă întrepunem la Precurata Vergara Maria ca „Ea“ să se întrepună fiului său, dulcelui Isus, ca să verse darul păcii, a bunel înțelegeri asupra poporului românesc, pentru care tu atât de mult ai luptat cu condela tău ca să deslușești pacea și bunăînțelegere.

Preotul David Deac.

Alexandru Lupeanu

— Un dascăl al Blajului —

L-am cunoscut, dacă nu mă înșel, în toamna anului școlar 1931/2, într-o dimineață frumoasă de Septembrie... Mă dusesem de-a-dreptul la locuință, — o îndrăzneală, — pe la ceasurile 7, ca să nu pierd trenul ce mergea pe Târnavă-Mică în sus. Am bătut... și fără să aștept mult, s'arată în deschizătura ușii un om scund, plin, cu pieptul arămiu, și îmbrăcat în cămașă de noapte cusută cu răuri...

Îi spun cine sânt; iar dânsul se scuză, făcându-mă să înțeleg că e cam de noapte:

— Te rog, iartă-mă... Astă-noapte am venit târziu de pe sate... Ne întâlnim prin dreptul redacției „Unirii“...

Și, în chioșcul ce era în capul bulevardului peste drum de judecătoria, am luat câte-o cafea neagră, unde, la o masă cu pânzătură albă pe care soarele își juca razele tomatice, atât cât am putut sta, am atins chestiuni, afară de cele școlare, și altele... de alt domeniu...

Mă cunoștea acum și pe mine.

Multe din cele discutate atunci, mi le-am notat și vor apare acolo unde-au fost intercalate, cu numele său...

„Parcă-l văd... Potrivit la statură, negricos, bine legat, c'un păr negru și creș; cu vorbe așezate, știind să fie respectat; muncitor fără să știe odihnă, — așa l-am găsit întotdeauna; — așa mi l-au descris și alții...

— Nu știu dac'o fi în Blaj, — îmi spunea, poate că tot în toamna aceea, un bătrân dascăl, astăzi pensionar, — că mai zilele trecute a colindat nu știu câte sate într-o căruță țărănească, în care avea drept leagăn de stat, o scândură cu niște fân... Nu mai are astâmpăr... și e destul de gras „șiganul“ nostru „Melin“...

Și știu; umbra să cunoască cu de-amănuntul viața românească a săteanului; să adune folklorul lui până nu le-ar schimba vremurile noi... Și cred că le va fi adunat...

N'am vorbit eu el de multe ori; dar de câte ori ne-am întâlnit, tot despre lucruri serioase am vorbit.

— Vezi chipurile astea de pe pereți... În ele găsești istoria Blajului nostru...

Atunci eram în cancelaria școlii.

După trecerea a câțiva timp, îl întâlnesc într'un vagon, mergea la Dicioșanmărtin cu chestiuni administrative.

— Mult ne mai fură nouă faptul asta cu alergatul dela Blaj la Dicioșanmărtin și înapoi... Iar ajungând la Cetatea-de-Baltă, mi-arată castelul, spunându-mi:

— Uită-te, în timpul „revoluției“, trebuia să fac un drum ca asta, tot la Dicioșanmărtin... Dar trenurile nu mai erau. Mă întovărășesc c'un ofițer și plecăm cu căruța. Cum intrăm în sat, un miros greu de seau, ne pătrunde... Când bag de seamă, într-o curte o bătrână vără niște bețe în cuptor să-l ardă pentru pâine... Opresc căruța și dau fuga să văd ce sunt... Ei bine, ce crezi că erau?... Pergamente vechi, făcute sul... Și întreb pe bătrână: — Ard bine astea în cuptor?... — Ard bine, măică, și pâinea se coace bine... dar cam mroască... — Ei, și ai ars multe de astea?... — L-am mai ars odată... — Bine; dar de unde le aveți?... — D'apoi dela castel... — Le-au găsit al noștri prin ale poduri... — Apoi, bătrânco, astea rămase și le iau eu...

Poate că nu mi le da bătrâna, că prea-i

ardea cuptorul bine; dar văzând ofițerul acela, mi le-a adus cu brațul la căruță...

Și-acum, dacă s'ar fi prevăzut chestiunea asta din timp, cu câte ne-am mai fi îmbogățit noi biblioteca din Blaj...

După câțiva timp de mers, mi-arată în stânga o biserică veche, așezată la poalele din cotal dealului ce se prelungeste în spatele capitalei Târnavă-Mică, arătându-și oare-cum o nedumerire:

— Iată o biserică de-ale noastre, care dac'ar fi avut cine să facă alta astăzi, ar fi fost o fală în satele din jur...

Ajungând la Dicioșanmărtin, s'au curmat și aceste discuțiuni...

De câte ori mi-apărea câte-o broșură de literatură populară, parcă mă simțeam obligat, a-i înmâna un exemplar, fie personal când veneam pe la Blaj la copilă, fie că l-o trimiteam cu poșta.

Odată, în cancelarie, m'a și lovinut față de-un redactor al „Unirii Poporului“:

— Dumneata ai putea să ne trimiți din când în când fie svoane, fie ceva date de primărie săculezate din regiunea Praidului...

Nu știu din ce pricină... dar nu m'am știut de vorbă...

În toamna lui 1935, într-o zi urâtă, rece și întunecată, eram iar la Blaj; stam de vorbă în hallul Institutului „Recunoștinții“ cu copilă.

Îi salut, se oprește și mă întreabă:

— Ei, ce mai e nou?... Ce faci cu „Praidul“?...!

„Praidul“ este o monografie scrisă de mine, a satului cu acelaș nume, unde am stat ca șef de gară opt ani încheiați...

Îi spun:

— D'apoi... urmează a se pune sub tipar la „Astra“; dar un lucru mă cam încurcă... Aflu mereu noutăți vechi...

— Ei bine; și eu lucrez la asemenea lucruri și văd că izvoarele nu mai seacă...

Ultima oară, dela Sfântu Gheorghe, mă duc pe la Blaj tot toamna, târziu, anul trecut. Îi găsesc în cancelarie. Era seara, cu lumina aprinsă, cald. Îi prezint monografia Praidului, și intrăm în vorbă... Intre altele, timp poate de-o oră cât am stat împreună, îmi spune, răsfoind broșura:

— Bine tipărită... Frumoasă... Chipurile aiese, hârtie bună... Domnule Dumitrașcu, dumneata ești șef de gară... Știi ce-aș face eu?...

Îi răspund:

— Nul

— Eu n'aș numi pe nici-un învățător sau preot într-o localitate, până nu mi-ar aduce fiecare monografia satului său... Eu astfel aș face...

Apuc și-l întreb, sculându-mă să plec

— Parcă vă găsesc mai slăbit de data asta...

Îmi păruse rău de-o astfel de întrebare, mai ales că aflasem de boala sa...

La asta îmi răspunde:

— Am muncit prea mult în toamnă cu serbările „Astei“... Am slăbit rău... Mă simt obosit...

În adevăr, halnele păreau largi pe trupul său fără odihnă... — când eu îl știam ca un mal...

...Și acum, cu gândul la cele auzite la radio, cu ochii pe rândurile din gazete care îmi spun despre moartea lui, îl văd chipul pus sub titlul articolului: o figură frumoasă, plină visătoare, privind în zările îndepărtate...

Citesc și cartea poștală venită dela fetița mea, căreia îi ceream mereu știri despre el, unde-mi scrie: „...Domnul Director e pe moarte;

*) „Praid, sat într'un ștut săculezat“, Nr. 23 din marea Bibliotecă „Astra“, Sibiu, 1936.

STIRILE SĂPTĂMĂNI

Decorarea Marelui Voevod Mihai.

Măria Sa Marele Voevod Mihai de Alba-Iulia a fost decorat cu ordinele: „Serviciul Credincios” în gradul de Colan, „Carol I” în gradul de cavaler Mare Cruce, „Steaua României” în gradul de Mare Cruce, militar și „Coroana României” în gradul de Mare Cruce.

Conferință. Reuniunea Femellor din Blaj a organizat șinerea mai multor conferințe religioase, în sala Palatului Cultural. Șirul lor l-a deschis însuși I. P. S. Mitropolit Alexandru, vorbind despre P. Fecioare Maria ca model al femell creștine.

Parastas pentru Al. Lupeanu-Melin, la Blaj. Implinindu-se joi în 18 Noembrie 6 săptămâni dela moartea marelui scriitor și gazetar, care a fost Al. Lupeanu-Melin, în catedrala din Blaj, s'a slujit de către pâr. director Iuliu Maior, o sfântă liturgie, pentru od hna sufletului răposatului. Vineri în 19 s'a slujit și un parastas la care a asistat d. R. Lupeanu, fratele răposatului cu dna, dsoarele profesoare Todica și Urzica. Au slujit pâr. canonic Dr. Avg. Tătar, pâr. Maior și pâr. Ciufudean.

Hrană scumpă. Un țaran din provincia Novara (Italia) a ridicat dela bancă 20.000 de lire itallene (1 liră itallană = 7.50 Lei). Ca să nu l-le poată fura nimenea, el le-a așezat într'o coșarcă din partea dindărăpt a căruței. De șireglă a legat un măgar de a unui prieten de al său. Mergând spre casă, măgarul a tot căutat de mâncare, și i-a mâncat toți banii. Pe când a observat omul, măgarul infuleca tocmai la cea din urmă mie de lire. Paguba a fost de 150.000 Lei în banii noștri.

Adunarea generală jubilară de 50 ani a Reuniunii femellor române-unite „Sf. Maria” din Sibiu, se va ținea la 28 Noembrie 1937, în sala festivă a Prefecturii județului Sibiu, cu următorul program: 1. Orele 9: Serviciu divin în biserica parohială din str. Protopop Rusu Nr. 7. 2. Orele 11: a) Cor; b) Deschiderea adunării jubilară; c) Salutul autorităților și a delegațiilor; d) Raportul asupra activității și gestiunii financiare; e) Eventuale propuneri

vă închipuiți, el, care avea 96 de kilograme, să ajungă la 35!..”

Iar astăzi, mai primesc încă una, unde mă ține în curent:

„...și acum să vă spun vestea tristă ce s'a abătut asupra școalei noastre. Domnul Director a plecat din mijlocul nostru, după o grea suferință.. Astăzi pentru ultima oară a străbătut străzile Blajului, în sicriu. Tot Blajul e în doliu, după scumpul nostru Director...”

„A avut o înmormântare... foarte frumoasă! Discursuri peste discursuri; coroane peste coroane... și lacrimi... fără sfârșit din partea tuturor... E o jale în Blajul nostru...”

„Acesta a fost *Alexandru Lupeanu*, un mare dascăl al Blajului!..

N. I. Dumitrașcu

Membru corespondent al „Astreie”

Gara Sfântu Gheorghe, în 12 Oct. 1937.

anunțate la D-na Prezidentă în termen de 3 zile; f) închiderea adunării generale; g) Cor. La orele 13 banchet. În aceeași zi se va ținea la orele 16, tot în sala Prefecturii, congresul Uniunii Mariane a femellor române-unite din Mitropolia Blajului. Seara la orele 20 reprezentație artistică în teatrul orașenesc. Bilete seara la casă cu prețuri moderate. PS. Doritorii de a participa la serbare și banchet vor binevol a anunța pe D-na prezidentă Laura Boclat, Strada Decebal Nr. 9.

Tineri cari se știu jertfi. După pilda dată de tineretul italian creștin, s'au hotărât și tinerii din asociațiile engleze, să se unească și să țină „o săptămână de jertfă voită”. În această săptămână ei renunță (abzic) la fumat la vizitarea cinematografeilor, teatrelor și la orice petrecere. Cu banii strânși în acest mod ei vreau să mărească fondurile pentru ajutoarea săracilor. Mincunați tineri!

Pățania unui învățător necredincios. În Alsacia-Lorena din Franța, un învățător necredincios a poruncit elevilor săi, să nu mai zică rugăciunea la sfârșitul orelor de studiu. Dar elevii nu l-au ascultat și a doua zi, când s'a sfârșit ora, s'au aculat toți și într'un glas au zis rugăciunea. Necredinciosul învățător s'a dat bătut și n'a mai încercat să oprească pe curagioșii copii dela rugăciune.

150 maimuțe pe străzile unui oraș. În timp ce se lucra la un film în Hoolywood (America), dintr'o cușcă au scăpat 150 de maimuțe. Indată slujitorii au alergat după ele, să le aducă înapoi, dar n'au isbutit să prindă decât 70. Celelalte continuă să umble pe străzi, provocând spaimă în tot orașul.

Crima unor femei. Săteanul Leon Holban dintr'un sat din Basarabia, era de multă vreme certat cu soția și cu fiica sa. În ultimele zile mai ales, neînțelegerile și certurile se țineau lauz. În ziua de 17 Noembrie, pe când soția lui Maria și fiica lor Nasta spălau haine, între el a izbucnit o nouă ceartă. Infuriată Maria Holban a aruncat o găleată de apă fierbinte asupra bărbatului său. Acesta a căzut la pământ și după câteva ore de chinuri mari a murit.

S'a găsit scheletul unui animal vechi. În cursul unor săpături făcute la Santa Rosa (America de Sud) s'a dat peste oasele unui animal uriaș, lung de peste 16 metri. Învățații spun că urlașul animal a trăit acum 5000 de ani.

Și-a omorât tatăl. Fata Alexandra Gagea din comuna Ciorăști-Lăpușna (Basarabia), era de multă vreme în dragoste cu un flăcău din sat. Cum tatăl său, care era destul de înstărit, nu voia s'o lase să se mărite cu acel flăcău pentru purtarea lui rea, nelegiuța copilă, și-a pus în gând să-și omoare tatăl. Și într'o dimineață, după o nouă ceartă, în care tatăl ei o amenințat o cu desmoștenirea, dacă se va mărita cu acel flăcău, Alexandra a luat un topor cu care și-a lovit părintele'n cap omorându-l pe loc. Apoi s'a dus la iubitul ei și, ca și când nu s'ar fi întâmplat nimica, a început să-și petreacă cu acesta. Prinsă de jandarmi, ea a mărturisit totul și de-acum își va lua plata nelegiuții ei.

Nenorocire la o mină de cărbuni. La o mină de cărbuni din Germania, s'a produs zilele trecute o groaznică nenorocire. Mina dela Ostfeld s'a prăbușit, îngropând de vii sub dărâmurile ei, 6 lucrători, cari nici până azi n'au mai putut fi salvați.

Unul care a scăpat dela moarte 200 de oameni. În zilele acestea a murit un bătrân marinier breton (Franța) Victor Jéga, care ca stăpân al unei bărci a scăpat în cursul vieții sale 200 de vieți omenești. Pentru aceste merite a fost decorat cu Legiunea de onoare.

Tată cu 38 copii. Cetățeanul german Augustin Thiele din Reichen, Germania, având vârsta de 64 ani, l-s'a născut zilele trecute al 38-lea copil, din căsătoria a treia. Dintre aceștia trăiesc 34.

Au furat pietrele de trotuar. La Cernăuți poliția a observat că de pe străzi dispar pietrele de trotuar. În urma cercetărilor făcute, poliția a isbutit să afle, care-i cauza acestei dispariții. Mai mulți indivizi, sub cuvânt că sunt trimși de primărie, scoteau plăcile mari de granit de pe străzi și le duceau cu camionul (automobil mare de povară). Duși la poliție, ei au mărturisit că nu sunt dela primărie și că aceste pietri le vindeau ca 60-100 lei bucata. Până acum au furat peste 3000 de plăci.

Puternic uragan în Argentina. În zilele acestea un puternic uragan (vânt puternic) s'a abătut peste regiunea Marguito din Argentina (America de sud), provocând mari pagube. Au fost rănite grav 90 de persoane. Uraganul a fost atât de puternic, încât toate acoperișurile caselor au fost smulse și țărâte la mari depărtări.

Cum se vindecă mai nou tusa măgărească. Copilul de 4 ani a unui aviator francez s'a îmbolnăvit de tusa măgărească. Tatăl ei s'a speriat tare și știind că tusa măgărească nu se poate vindeca decât prin schimbarea aerului, a luat-o cu sine în aeroplan (avion) și a plimbat-o vreme de 1 oră. Pe când s'a reîntors pe pământ, tusa i-a încetat.

Animale decorate. Guvernul japonez a împărțit săptămâna trecută mai multe decorații acelor cari s'au distinși în marele război cu China. Între cei decorați figurează, și încă cu cea mai înaltă decorație, 8 cai, 10 porumbeii de poștă, cari au dus cu pericolul vieții lor știri în tabăra îndepărtată de pe front și 6 câni cari s'au distinși cu vitejia lor.

Moarte năpraznică

Moartea nu alege. Marele coșac al viaților tale cu aceeași nepăsare firul vieții la cei bătrâni ca și la cei tineri. Nu se stinge numai cel măcinat de boală și chinuri, dar și cel sănătos și tare ca zidul.

Pe unde se abate ea, în urmă-i rămâne pustiu și jale, și durerea crește și mai mult atunci când vine pe neașteptate și neprevăzută. Chinuit de boală, de luni și ani, bolnavul pare desprins cu gândul morții și împăcat eu Dumnezeu și o așteaptă ea pe un prieten și izbăvitor. Dar când te ajunge pe neașteptate și te stiegi la drum fără preot și fără luminare de toți, atunci plânsul celor rămași e sfârșietor.

Și pe mulți îi ajunge moartea aceasta. Așa l-a ajuns și pe Valeriu Prăncu, crâșniul bisericii catedrale din Blaj. Plecase luni de dimineață, ea să deschidă biserica pentru liturgie, dar n'a mai ajuns. L-a găsit, seva mai târziu, nevasta lui mort la capul podului, în drumul ce duce către hula. În urma lui au rămas doi copii fără tată și o soție săracă, acum în pragul iernei, căci Prăncu n'a fost bogat, n'a strâns avere și miei n'a avut de unde, în umila și săraca lui viață.

Către colaboratori

Seriem fără ură și fără părtinire. Nu suntem în slujba nimănui. Nu slujim biserică și neamul.

Ceace vrem noi este cunoscut tuturor. Vrem răspândirea în popor a învățăturilor bune, ridicarea și luminarea lui. Vrem să trimitem dragostea de carte și gustul de citit până departe în lumea satelor noastre și să împărtășim pe toți din binefacerile și lumina tiparului. Urmărim să dăm poporului o gazetă care să fie a lui, pe care să o înțeleagă și să o priceapă, care să-i folosească minții și sufletului său. De aceea căutăm să scriem limpede și simplu, așa cum este sufletul aceluia de dragul cărora apărăm.

Pe mesia cari ne înțeleg și vreau să ne ajute prin scrierile lor, îi primim cu drag în colaboratorii noștri și celor cari credem de euvință le vom trimite gratuit gazeta. Primim orice articole cari interesează poporul nostru pozitiv, povestiri și călătorii, iar dela acei cari ne trimit fotografii le publicăm cu drag și pe acestea, dar să plătească eligeul. Publicăm bușuros orice din fierare sat.

Dar îi rugăm pe toți, să se nizuiească a scrie cât se poate de simplu și de popular, iar dacă se va întâmpla ea din scrisul lor să mai scrie ceva, să știe că aceasta am făcut-o pentru a ușura înțelegerea celor cari ne citesc. Să nu se supere, căci a scrie popular nu-i atât de ușor pe cât se crede. Chiar și noi, cari de atâta vreme batem acest drum, simțim și acum această greutate și o spunem.

Noi nu respingem colaborările din afară, ci dorim să fie cât mai mulți mesia cari, prin scrierile lor și prin sprijinul pe care-l dau gazetei vreau, să lupte alături de noi, să ajute la înfrățirea sufletelor a oameailor și la propășirea neamului.

Plata impozitelor prin titluri de rentă

Ministerul Finanelor aduce la cunoștință tuturor că ceise au rămas în restanță cu impozitele către Stat, le pot plăti, și în cursul lunii Noembrie, prin titluri de rentă de consolidare 3 la sută sau prin bonuri de impozite.

După data de 30 Noembrie toate impozitele restante trebuie plătite în bani gata și fără nici o păsuire.

Bonurile de impozite se cumpără astăzi cu 41—42 Lei iară renta consolidării din 1935 cu 39—39½. Ceise au de plătit impozite către Stat, plătind su astfel de bonuri, câștigă mai bine de jumătate, așa că e o mare prostie a nu te folosi de acest prilej.

Bombe cinstite. Da, numai așa le putem numi. Bombele cunoscute până acuma, dacă se sparg, omoară tot ce le stă în cale. Noule bombe americane se sparg și ele, însă nu rănesc de moarte, ci pe cine-l atinge schița, adoarme numai decât, și astfel poate fi făcut foarte ușor prizonier.

Esti prieten al acestei gazete? Be comandă-o prietenilor și cunoșcuților D-Tale și câștigă-ne abonați cât mai mulți.

Producția de fasole în România

Priate mulțimea bogățiilor pe cari omul le scoate din pământ sau le obține în urma lucrării lui, este și fasolea. Alături de cereale, fasolea are o mare însemnătate, datorită prețului ei mare. De pildă, în vremea crizei trecute, fasolea avea un preț cu mult mai mare decât grâul sau porumbul.

În comerțul din țară ea este căutată mult, iar cantitățile cari sunt exportate din țara noastră sunt mici, pentru că nu avem o fasole standardizată (alcust) care să se impună pe piața diferitelor țări. Apoi mici cantitatea producției noastre nu este așa de mare, după cum vom vedea, față de a altor țări.

Dacă cercetăm datele publicate de ministerul de agricultură, constatăm că fasolea a fost cultată în pământ propriu, pe o întindere de 99.823 hectare. Producția lor fiind de 608.920 chintale, (o chintală are 100 kg), revenind 6 chintale și ceva la hectar.

În afară de fasolea cultivată astfel, mai avem 1.020.233 chintale, revenind 2 chintale și ceva la hectar.

Producția totală de fasole a anului 1937 a fost de 2.957.153 chintale, cultivată pe o întindere de 1.120.794 ha.

Dacă însă facem o asemănere cu producția din anul trecut, constatăm că anul acesta producția s'a sporit cu 152.288 chintale, ceea ce înseamnă că terenurile însămânțate cu fasole cresc.

Astăzi valoarea fasolei pe piață este de 66—70 mii lei vagonul pe când grâul are 50—58 mii lei vagonul. Astfel că agricultorul poate cu puțină muncă să-și sporească venitul gospodăriei sale prin cultivarea de fasole care este bine prețuită.

Vânzarea ei prin mijlocul unei cooperative ne va asigura o și mai bună valorizare (prețuire) Daci este de lipsă, ea fasolea să fie adunată dela toți producătorii dintr'un sat (dacă n'au câte-un vagon fierare) pentru a fi vândută cât mai bine marilor comercianți.

În modul acesta se înlătură misiile comercianți, străini de neamul nostru, cari sunt dorinici de câștiguri, căci procedând astfel, beneficiul revine dela început producătorilor. Căutați și produșeți așa dară cât mai multă fasole, în interesul general al d-voastre și al țării.

Olimpiu I. Barna

Nu aruncați gunoaiete!

La o gospodărie dela sate se aruncă multe de toate cari sunt minunate pentru gunoarea pământului.

De pildă apa în care se spală carnea este un gunoiu minunat. Tot asemenea și funinginea dizolvată în apă caldă. Drojdia de cafea este foarte bună îngrășămintă pentru flori indoschi. Să nu aruncăm nici porii de animale, ei să-i

astupăm cu pământ, într'o gaură, și o să vă convingeți, că gunoiu minunat se alege din el.

La orașe mai ales se adună mult praf de fier. Dacă-l îngropăm în pământ, în doi ani se alege un gunoi de clasa întâi.

Deci nu aruncați nimica dela casă, ci le îngropați în pământ, sub gunoiu, și într'un an doi aveți cel mai minunat gunoi.

Oțetirea vinului

O boală care se ivește destul de des, mai ales la vinurile slabe și cu puțin alcool, este oțetirea. Ea este produsă de niște vietăți foarte mici, numite bacterii.

Acestea trăiesc mai ales pe vinuri, dar și pe must și chiar și pe boboșele de strugure în țările sudice, unde căldura este mai mare. Ca să poată trăi, ele au lipsă de căldură și aer mult, sunt cum se zice niște bacterii aierobi.

Boala se ivește mai des în timpul fierberii vinului, căci atunci bacteriile au aer și căldură destulă ca să poată trăi.

Tot alcoolul din vin va fi transformat în oțet și vinul nu mai este bun de nimic. În orice vin în timpul fierberii se produce puțin acid acetic (oțet), când însă este mai mult de un gram la litru, atunci vinul este oțetit. Pe fața vinului oțetit se formează o peliculă grasă, de culoare sură-violetă, care după câțiva timp se sbârcește și cade la fund, formând așa zicul „cuib de oțet“.

Mai ușor se poate cunoaște, însă, dacă vinul este oțetit, amestecându-l cu jumătate apă într'un pahar și gustând din el.

Boala care însoțește oțetirea vinului și care pregătește locul pentru oțetire este floarea vinului.

Vinul odată oțetit nu se mai poate vindeca. De aceea trebuie luate toate măsurile, ca boala să nu pătrundă în vin și, dacă a pătruns să i-se împiedece dezvoltarea.

La gulele boboșele bolnave vor fi înlăturate și culesc separat. Vasela vor fi curățite și spălate bine, ca să nu rămână în ele sămânța boalei.

Vinul culesc nu va fi țiat prea multă vreme nestors, iar odată îngat în butoaie, acestea vor fi puse să fiarbă la o temperatură potrivită.

Vasela nu trebuie ținute nedescoperite, în contact cu aerul, căci aceasta ajută înmulțirea bacteriilor, ci acoperite și întotdeauna pline.

Când nu avem vin cu ce să le umplem și misi butoaie mai mici, atunci locul gol se va umple cu gaz sulfuros care se obține prin arderea fitilului (teștilei) de pușioasă.

Vinul oțetit poate fi amestecat cu un vin bun pentru a i-se reda gustul, însă trebuie repede consumat, căci nu stă. Dacă nu vrem să-l amestecăm, îl vom folosi la fabricarea oțetului, care este astăzi mai scump decât vinul

Îngrășatul rațelor

Pentru a îngrășa rațele, le dăm în fiecare zi tărățe de grâu opărite cu apă, punând și puțină sare. Afară de aceasta, le mai dăm cartofi fierți și mălai amestecat cu apă. În mâncare punem și puțin praf de var stâns.

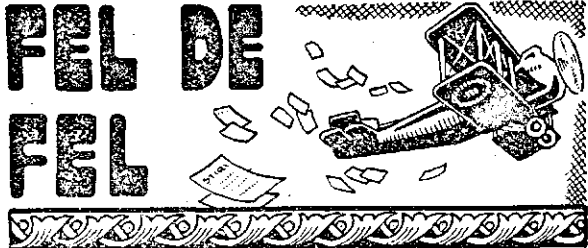
Pentru încălzirea lămpilor de radio întrebuințați

BATERIILE „DURA-OPTIMA“

(ACUMULATORI USCAȚI)

Vă dispensați de „încărcare“ și de îngrijire. Se găsesc la toți revânzătorii. Informațiuni tehnice primiți dela DURA S. A. Timișoara.

871 (5—10)

Sămânță otrăvitoare

Sămânța de ricin este otrăvitoare. Ricinul a început să fie cultivat cu mult folos și la noi. Uleiul de ricin este o foarte bună doctorie împotriva constipației. Aceasta poate arăta și pe mulți să mănânce sămânțe de ricin. Sămânțele de ricin însă conțin o otrăvă puternică, care aduce moartea, dacă cineva mănâncă 15—20 sămânțe. La presare aceasta otrăvă rămâne în cojile sămânțelor, așa că uleiul nu mai este otrăvitor.

Un salcâm care cântă

În Africa, de-a lungul Nilului de sus sunt păduri de salcâmi cari cântă. Ghimpii acestor salcâmi au niște umflături găurite de gândaci, prin cari vântul fluieră ca din flaut. Li-se și zice acestor copaci: salcâmi flautier.

Cât vin să bea la sate

În toamna anul trecut, un satean a avut 200 vedre de vin. A vândut 50 de vedre. Fîind însă prea ieftin, 6—7 lei vatra, n'a vrut să mai vîndă. Și, ca răzbunare, s'a apucat singur să bea vinul. Adică un singur om, cu nevasta și cu doi copii mici. I-au rămas 150 vedre vin. Vatra e de 15 litri. Tot vinul a fost 2400 litri. Femela și copiii să fi beut 1000 litri, iar bărbatul singur a beut 1400 litri. Și acest vin nu l-a ajuns nici 300 zile.

Numărul nebunilor

Un doctor englez a socotit că în anul 1859 era un nebun la 535 persoane sănătoase, în 1897 era unul la 312 persoane sănătoase, iar în 1926 unul la 150 persoane. Dacă vor merge lucrurile tot așa, în anul 2139 nu va mai fi pe lume nici un om cu mîntea întregă.

Soarele

Soarele e departe de pământ de 149 milioane și jumătate kilometri. Greutatea soarelui e de 1.283.720 ori mai mare decât a pământului.

Căldura soarelui este de 5000 ori mai mare decât cea a fontei topite. Lumina soarelui face 8 minute și 18 secunde ca să vină până la noi, mergînd cu o lățeală de 300.000 kilometri pe secundă.

Posta gazetelor

Am primit câte 75 Lei: Ioan Mureșan, Nemeș Vasile Fercău, Ioan Șuteu, Marea Gh., Traian Stanciu, Valeriu Pop, Ioan Biriș I. Ioan, Solomon Frățilă.

Câte 140 Lei: Of. paroh. rom. unit Dumbrăveni, Traian Craiovean, Iuliu Șurani, Vasile Radu, Ștefan Muntean, Of. paroh. Căpușul de C., Vasile Urian, Alexandrina Mosora, Bogdan Maria, Of. paroh. Calvasăr, Alexandru Pop, Marioara Moldovan, Brustur Remus, Moise Popă, Băbuș Dumitru.

Câte 300 Lei: Aurelia Rusu, Cupșe Simion, Eneșcu Augustin, Virgil Șurani, Grosforean Gh.

Alte sume: Buruiană Eftimie 125, Of. rom. unit Fărcașa 450, Curatorul prim al bis. rom. unite Nearșova 450, Moga Todică 200, Iacob Lazar 200, Bârsan Ioan 50, Bitner Mihailu 100, Ioan Mătca 436, Of. paroh. Făget 750, German Teodor 305, Greab Iosif 200, Ioan Moldovan 175, Iustin Maior 187.

Adm. Centrală Blaj: Rețineri: Adrian Oțoiu 320; Gh. Nicolau 200.

Corpul Portărilor Trib. Dumbrăveni
Nr. 479—1937

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef. Portărilor prin aceasta publică să în baza deciziei No. G. 2829—1937 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului Eugen Siguar din Blaj repr. prin avocatul Dr. Leopold Czitrom din Blaj pentru încasarea creanței de 1800 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 9 Decembrie 1937 orele 10 p. m. la fața locului în Blaj Str. Reg. Ferd. la Nr. 7 unde se vor vinde prin licitație publică judeciară: 1 dulap 1 oglindă 1 theghșa și 1 mașină de cusut în valoare de 7300 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dat în Dumbrăveni, la 20 Noiembrie 1937. 894 (1—1) Șef portărilor: FLEFLEA

Judecătoria Dumbrăveni Secția c. f.

No. 1410—1937 et.

Extract din publicațiune de licitație

În acererea de exesutare făcută de urmăritoarea Costea M. hail contra urmăritului Costea Simion

Judecătoria

A ordonat licitațiunea execuțională în ce privește $\frac{1}{2}$ imobilelor situate în comuna Hoghilig circumscripția Tribunalului și judecătoriei Dumbrăveni cuprinse în Cf. a comunei Hoghilig Nr. protosolui Cf.

1599 A + 1 top. 2390 arător cu 480 stg. 2 top. 2391 arător cu 480 stg. 4 top 5384 a 2 arător cu 240 stg. 5 top. 7266 arător cu 480 stg. 1668 A + 1 top. 5387 arător cu 384 stg. 2 top. 7592/2 arător cu 250 stg. și of. 1763 A + 1 top. 7119 vie 79 stg. aceste în întregime pentru încasarea creanței de 15.000 Lei capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 10 Ian. anul 1938 ora 9 a. m. în localul oficial al Cf. parter usa 17.

Imobilele se vor fi licitate sau vor fi vândute pe un preț mai mic decât $\frac{3}{4}$ din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datorii să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză socotite după cursul fixat în § 42 legea LX. 1881, sau să predea aceluiași delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881; § 21 legea LX. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregeseșă imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25. XLI 1908).

Dumbrăveni la 12 Oct. 1937.

Dir. ajut. ef. st. Vitalyos

Judecător șef: ss. Rondoleanu

895 (1—1)

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință celor interesați că în ziua de 15 Decembrie a. c. se va da în chirie prin oferte închise și verbale »Hotelul Univers« proprietatea fundațiunei »Penzia Arhidiecezană«.

Informațiuni se primesc în oarele de oficiu.

893 (1—1)

Administrația Centrală Capitalară

Către cetitori

Ne-am silit să facem această foaie cât se poate de plăcută și interesantă. Noi ne-am făcut datoria și ca să putem continua tot așa urmează ca și D-voastră să v'o faceți, plătindu-vă abonamentul la timp.

A apărut!

A apărut!

Calendarul dela Blaj pe 1938

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar Bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor duminecilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*învățătură și petrecere*“ cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea.

Mai ieftin ca totdeauna!

În acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am satorit prețul calendarului popular, la **12 Lei exemplarul**. Cine-l cere prin poștă, va mai trimite doi Lei pentru spese. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat. Calendarul anului acesta e cu mult mai bogat decât în alți ani, și cu mai multe chipuri.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să ceară dela **Redacția și Administrația „Unirea Poporului“**, Calendarul dela Blaj, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.